

अखंड भारत संकल्पना मराठ्यांची

ज्येष्ठ इतिहास संशोधक डॉ. सदानंद मोरे यांचे प्रतिपादन

प्रतिनिधी
कोल्हापूर

मराठ्यांची राजकीय व प्रशासकीय जमात असल्याने, भारतात मराठ्याहीनेच राष्ट्र भावना निर्माण केली. त्यामुळे भारत व महाराष्ट्राच्या इतिहासाची व्याप्ती फर मोठी आहे. या इतिहासाकडे समग्र दृष्टीने पाहण्याची गरज आहे. कारण अखंड भारत ही संकल्पना मराठ्यांची होती, असे प्रतिपादन अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाचे माजी अध्यक्ष व ज्येष्ठ इतिहास संशोधक डॉ. सदानंद मोरे यांनी केले.

ताराराणी विद्यापीठाचे उपाध्यक्ष व ज्येष्ठ स्वातंत्र्य सैनिक क्रांतीवीर रंगरावदादा पाटील यांच्या ९९ व्या जयंतीनिमित्त ताराराणी विद्यापीठाच्यावतीने

आयोजित व्याख्यानमालेचे आयोजन केले होते. यावेळी 'महाराष्ट्राचे इतिहास लेखन' या विषयावर ते बोलत होते. अध्यक्षस्थानी ज्येष्ठ इतिहास संशोधक डॉ. जयसिंगराव पवार होते.

डॉ. मोरे म्हणाले, फोरेन्स नाईट टिंगलता हिंदुस्थानात मुंबई प्रांतात काम करावे, असा सल्ला हंटरने दिला होता. १७६१ च्या युद्धां अगोदर रघुनाथराव पेशव्यांनी अद्वालीला भारताबाहेर घालवले होते. पाणीपतच्या तिसऱ्या युद्धाच्या पराभवानंतर अद्वालीने थोरले माधवराव पेशवे यांना दुग्मार्फत पत्र पाठवून मराठ्यांचे व अद्वालीचे वैर नाही, असे सांगितले. तिसऱ्या युद्धानंतर पुन्हा रजपूतांनी त्यांना बोलावणे पाठवले. पण

अद्वालीचा मुलगा तौमुर पुन्हा भारतात आला नाही. एवढी महाराष्ट्राच्या व भारताच्या इतिहासाची व्याप्ती आहे. त्यामुळे या इतिहासाकडे समग्र दृष्टीने पाहण्याची गरज आहे.

डॉ. जयसिंगराव पवार म्हणाले, भारतीय इतिहासात मराठ्यांनी बजावलेल्या भूमिकेता न्याय मिळाला नाही. याला टोंगरसारखे काही परकीय इतिहासकार कारणीभूत आहेत. भारताचा तीन चृत्यांश भाग जिंकूणही मराठे उपेक्षितच राहिले. म्हणून महाराष्ट्राच्या इतिहासाची दुर्लभी करण्याची गरज आहे. जोपर्यंत महाराष्ट्रातील जाज्जल इतिहासाला बाहेर पोहचवले जात नाही, तोपर्यंत त्याची किंमत जगाला कळणार नाही. कारण

कोल्हापूर : व्याख्यानमालेत मार्गदर्शन करताना डॉ. सदानंद मोरे, सोबत अशोकराव पवार, डॉ. एस. एन. पवार, डॉ. जयसिंगराव पवार, डॉ. क्रांतिकुमार पाटील, प्राजक्त पाटील.

छत्रपती शिवाजी महाराज आणि रामदास स्वामी यांची कथीच भेट झाली नाही. सद्य स्थितीत जातीय पद्धतीने इतिहास लिहीला जात असल्यामुळे त्याची मांडणी आणि पुनर्मार्डणी करण्याची गरज आहे.

आझाद नायकडी यांनी पोवाडा सादर केला. डॉ. क्रांतिकुमार पाटील यांनी

प्रास्ताविक केले. डॉ. सुजय पाटील यांनी पाहण्याचा परिचय करून दिला. डॉ. तेजस्विनी मुदेकर यांनी सुत्रसंचालन केले. एस. डी. चव्हाण यांनी आभार मानले. यावेळी प्राचार्य डॉ. जे. बी. पाटील, ज्येष्ठ अर्थतज्ज डॉ. जे. एफ. पाटील, प्रा. अनिल घरते आदी उपस्थित होते.